

Bergen kommune
Plan- og bygningsetaten, seksjon kommuneplan
Innsendt elektronisk

Bergen, 30.november 2022

Høringsuttalelse om Strategisk planprogram for Åsane sentrale deler

Vi viser til *Strategisk planprogram for Åsane sentrale deler*, lagt ut til offentlig høring den 8.oktober.

Vi deler planprogrammets mål om at Åsane skal «*transformeres til et fullverdig bydelscenter med innhold og utforming som tjener befolkningen i bydelen på best mulig måte*». Bruken av begrepet *bydelsreparasjon* er uheldig i denne sammenhengen. Det er mye som fungerer godt i Åsane, men det er behov for en bedre balanse mellom ulike formål. Bydelen må også gjøres mindre bilavhengig, blant annet gjennom byggingen av Bybanen.

En bydel med verdier utover seg selv

Det er viktig at Åsane oppleves som en god bydel å bo i. Men ambisjonene i det strategiske planprogrammet må være større enn å skape en god bydel for mer enn 40.000 mennesker som bor der. Handelsanalysen som følger planprogrammet, forteller at 19 prosent av detaljvarehandelen i bergensregionen skjer i Åsane. Det er like bak Bergen sentrum og langt høyere enn Fana/Rådal. Analysen viser også at Åsane har en overdekning på en lang rekke varer som selges. Dette dokumenterer at bydelen har en funksjon for mange som bor i andre bydeler og kommuner. Denne funksjonen er positiv og må ivaretas.

Det er knyttet stor usikkerhet til handelsnæringens arealbehov i fremtiden. Det tilsier at overordnede planer må ha et betydelig innslag av fleksibilitet. Vi skulle gjerne sett en utvidet scenarioanalyse som kunne peke på flere mulige utviklingstrekk. Det vil gi et bedre grunnlag for planleggingen av nødvendige arealer til næringsvirksomhet i Åsane.

Åsane trenger ikke mindre handel enn i dag, men bydelen trenger mer av andre funksjoner. En bedre balanse i sentrum av Åsane kan oppnås uten å skyve store deler av handelsnæringen ut av Åsane og Bergen. Det er særlig viktig at handelsvirksomhet med et regionalt nedslagsfelt får rammebetingelser som gjør at de fortsatt kan være lokalisert i Åsane. Dette bør komme tydeligere frem i planprogrammet.

Det vil være positivt at store parkeringsarealer frigjøres til andre formål, men handelsnæringen må fortsatt være tilgjengelig for sine kunder, også dem som bruker bil.

Fleksibilitet i nye byrom

Hovedkonseptet i planprogrammet er beskrevet i fire deler:

- Gi plass til vann
- Aktivere byrom og grønne strukturer som grunnlag for attraktivt byliv

- Skape god balanse mellom ulike formål; bolig, næring og tjenesteyting
- Bygge en fotgjengervennlig by gjennom omfordeling av samferdselsareal

Vi støtter opp under målbildet, men vi vil her særlig trekke frem ambisjonen om en bedre balanse mellom bolig, næring og tjenesteyting. Det må gis mer plass til boliger, servicefunksjoner, kontorarbeidsplasser, serveringssteder og gode opplevelser i sentrum av Åsane.

Handelsanalysens konklusjon om at «*nytt handelsareal som fotavtrykk bør ikke tillates*», fremstår likevel som mer bastant enn nødvendig. Nye attraktive byrom og torg forutsetter at lokaler på gateplan nyttes til publikumsrettet virksomhet, og ikke boliger eller kontorer. Det vil ikke gi nødvendig fleksibilitet om handel ikke tillates i en overordnet strategi. Dette bør i stedet avklares når nye byrom og nærliggende bygninger i Åsane sentrum detaljreguleres.

Det er behov for langt flere boliger i sentrale deler av Åsane. Planprogrammet bør i sterkere grad vektlegge verdien av en sosialt bærekraftig byutvikling. Varierte boligtyper i ulike prisklasser vil bidra til å bekjempe sosiale ujevnheter.

Nye næringsarealer i bydelen

Når en bydel transformeres, vil det være nødvendig at noen virksomheter flyttes. I Bergen er det lite ledige næringsarealer tilgjengelig. I denne sammenhengen vil det være ønskelig å få etablert en ny næringspark i bydelen, og forslaget om å legge til rette for dette i Salhusvegen Energipark er godt. Arealet ligger innenfor planområdet og utgjør mer enn 150 daa. Det vil kunne romme mange arbeidsplasser i en bydel hvor langt mer enn halvparten av innbyggerne pendler til andre bydeler eller kommuner. Transportbehovet reduseres når folk kan bo, arbeide og handle innenfor samme bydel. En etablering av en næringspark vil også være i samsvar med kommuneplanen, som legger til rette for ny byutvikling rundt syv definerte bydelssenter, blant annet Åsane.

Varetransport må prioriteres

En mindre bilbasert utvikling av Åsane forutsetter at andre grupper prioriteres; kollektivtrafikk, gående og syklende. Det kan også innebære at noen veistrekninger omgjøres til kollektivgater, men da er det viktig at det tas hensyn til nødvendig varelevering i og gjennom sentrale deler av Åsane.

Åsane utvikles av private og offentlige aktører

I formålet med det strategiske planprogrammet, fremheves det at Åsane vil bli utviklet gjennom både offentlige og private planer og prosjekter. Den ønskede transformasjonen av bydelen vil være komplisert, og det er viktig at de ulike plannivåene er godt koordinerte og tilstrekkelig fleksible. Det vil være et avgjørende grunnlag for fremtidige private investeringer. Vi tillater oss i denne sammenheng å peke på vår egen rapport – «Potensial for verdiskaping langs den planlagte bybanetraseen til Åsane». Den dokumenterer at private aktører vil bidra med store investeringer dersom forholdene legges til rette.

Beste hilsen,

Espen Børhaug
Bergen Næringsråd